

Beslut

efter kvalitetsgranskning av betygsättning i
engelska i årskurs 6 vid Alléskolan i Habo kom-
mun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Granskningen

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av betygsättning i engelska i grundskolans årskurs 6. Syftet är att granska kvaliteten i betygsättningsprocessen i ämnet engelska i årskurs 6 med fokus på lärarnas arbete. Kvaliteten bedöms utifrån i vilken utsträckning lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper, baserat på ett brett och varierat underlag.

De övergripande frågeställningarna är:

- 1. I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygsättning av elevens kunskaper?**
- 2. I vilken utsträckning gör läraren en allsidig utvärdering av elevens kunskaper vid betygsättning?**

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Alléskolan i Habo kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Alléskolan den 25 februari 2020. Besöket genomfördes av utredare Maria Lundström och Helena Larson. Skolinspektionen har tagit del av

dokumentation från skolan och genomfört intervjuer med elever i årskurs 6, lärare som undervisar i engelska och rektorn.

Beslut:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygsättning?

Skolinspektionen bedömer att lärarna fångar ett brett och varierat underlag som grund för sin betygsättning.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten i årskurs 6 inom det granskade området fungerar väl.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig bedömning av elevernas kunskaper vid betygsättning?

Skolinspektionen bedömer att lärare gör en allsidig bedömning av elevers kunskaper i förhållande till kunskapskraven men att lärares samarbete för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygsättning behöver utvecklas.

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område/områden.

- Rektorn behöver försäkra sig om att lärare regelbundet samarbetar för att uppnå en samsyn såväl kring tolkning av styrdokumentet som kring hur bedömning på likvärdiga grunder ska göras. I detta ingår att analysera skillnaderna i resultat mellan könen, samt att sätta in relevanta åtgärder för att utjämna dessa skillnader.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2020-10-20** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 156, 221 00 Lund Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:2548) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning fångar läraren ett brett och varierat underlag som grund för betygsättning?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning lärarna arbetar för att fånga ett brett och varierat underlag i undervisningen, vilket förhåller sig till ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav såväl som till den undervisning som har bedrivits. Vidare granskas hur läraren systematiserar sina bedömningsunderlag samt i vilken omfattning läraren utvärderar dessa.

Skolinspektionen bedömer att lärarna fångar ett brett och varierat underlag som grund för sin betygsättning.

Sammanfattningsvis visar granskningen att lärarna utgår från engelskämnets syfte, centrala innehåll och från kunskapskraven när de planerar sin undervisning och sina bedömningstillfällen. Vidare visar granskningen att lärarna kontinuerligt över terminen samlar in ett brett underlag för sin bedömning i ämnet och att lärarna har en varierad undervisning vilken speglas i de bedömningsunderlag som samlas in. Granskningen visar också att lärarna använder flera metoder för att kontinuerligt och systematiskt dokumentera elevernas resultat och deras kunskapsutveckling och att de utvärderar sina bedömningsunderlag fortlöpande.

Lärares arbete med planering av undervisning och bedömningsunderlag

Granskningen visar att lärarna utgår från engelskämnets syfte, centrala innehåll och från kunskapskraven när de planerar sin undervisning och sina bedömningstillfällen. Lärare berättar att de utgår från läroplanen när de planerar sin undervisning. De utgår från de receptiva förmågorna lyssna och läsa samt de produktiva förmågorna skriva och tala samt strategier för dessa vilka står angivna i kursplanen. De säger också att de bockar av olika moment i förhållande till det centrala innehållet allt eftersom terminen fortlöper. Lärare säger också att de ser till att alla kunskapskrav är med i undervisningen. Samtidigt säger lärare att de vill att det ska vara tydligt för eleverna vad de ska kunna och vad de tränar på i de olika momenten, och de berättar att de har stor hjälp av mallen till pedagogiska planeringar som ar-

betats fram kommunövergripande och som alla lärare använder. I den till Skolinspektionen inskickade dokumentationen framgår att det i dessa pedagogiska planeringar finns information om målen med undervisningen, det vill säga vad eleverna ska lära sig, syftet med momenten, alltså varför eleverna ska jobba med just det aktuella området samt hur momenten ska bedömas. Lärare i årskurs 6 berättar att de planerar sin undervisning tillsammans med kollegor i samma årskurs, men lärare som saknar årskurskollegor i ämnet engelska gör sin planering ensamma. Vad gäller bedömningstillfällen, så planeras de med utgångspunkt i kommunens gemensamma screeningplan och utgår från tester för kartläggning och bedömning plockade från Skolverkets bedömningsportal, säger lärarna. I den till Skolinspektionen inskickade terminsplaneringen framgår att varje planerat arbetsområde också har ett planerat bedömningstillfälle, vilket kommuniceras med eleverna i de pedagogiska planeringarna som lärare går igenom med eleverna inför varje nytt arbetsområde. Rektorn säger att hen inte följer lärarnas planeringar specifikt men berättar att kommunen har en övergripande ämnesgrupp i engelska som utöver mallen för den pedagogiska planeringen planlagt en progression för ämnet. Rektorn säger att ämnesansvarig lärare samt en speciallärare på skolan ansvarar för att lärarna i engelska planerar sin undervisning utifrån ett relevant och brett innehåll och att de upprätthåller kvalitet i ämnet.

Lärarnas arbete med att samla in bedömningsunderlag

Vidare visar granskningen att lärarna kontinuerligt över terminen samlar in ett brett underlag för sin bedömning i ämnet. Det är ofta så, berättar lärarna, att ett moment planeras med fokus på en specifik förmåga, men att flera förmågor tränas parallellt, exempelvis genom att eleverna, när de ska bedömas i muntlig kommunikation, samtidigt tränar på att läsa texter som sedan ska diskuteras, eller att de tränar hörförståelse genom att lyssna på kamraternas utsagor. Lärarna säger att de låter eleverna träna flera förmågor kontinuerligt genom olika uppgifter under terminen och att de bedömer eleverna formativt på dessa uppgifter samt återkopplar till eleverna. De säger också att de kan avsluta sådana uppgiftssjok med en bedömningsuppgift på vilken eleverna får ett bokstavsbedömning. Lärarna nämner som exempel ett skrivprojekt där eleverna under terminen skrev flera texter som samlades i en portfolio och där en text sedan utgjorde den slutgiltiga bedömningsuppgiften. Detsamma gällde uppgifter av muntlig karaktär där eleverna fick träna mycket på olika muntliga uppgifter inför det nationella provet under höstterminen. I uppgifter med fokus på läs- och hörförståelse har eleverna under terminen fått träna på sådana uppgifter, men där gjordes ingen slutgiltig bedömningsuppgift under hösten utan lärarna låter eleverna göra flera olika uppgifter bland de som finns i Skolverkets bedömningsportal, berättar de. Utöver dessa förmågor har eleverna fått arbeta med kultur och realia genom ett projekt om Irland och ett annat om London, där eleverna eftersökte information om olika aspekter och fenomen från de olika platserna och där de sedan redovisade muntligt i klassen. Lärarna uppger att de har reflekterat över att det är svårt att samla in underlag för vilka olika språkliga strategier som eleverna använder i sin kommunikation. Lärarna är dock medvetna om att

sådana strategier ändå är något som måste tränas kontinuerligt, vilket lärarna försöker göra inom de uppgifter som eleverna får genomföra. Eleverna bekräftar att de har gjort gamla nationella prov samt läs- och hörförståelseövningar som läraren plockar från bedömningsportalen men de säger att de är medvetna om att de också blir bedömda på det som händer på lektionerna.

Granskningen visar också att lärarna har en varierad undervisning och att de bedömningsunderlag som samlas in speglar denna variation. Eleverna får visa sina kunskaper på en mängd olika sätt, berättar både lärare och elever i intervjuerna och ger som exempel på skrivuppgift projektet om "The Book About Myself" där eleverna skriver olika kapitel eller "Planning a Party" som handlar om att skriva olika sorters texter, exempelvis inbjudan eller inköpslista. Lärarna berättar om korta diskussionsuppgifter inom den muntliga förmågan: "What do you prefer?" och att eleverna har gjort rollspel om restaurangbesök, intervjuat varandra, jobbat med grammatikstenciler och frågor på texter. De har också haft frågesporter på internet och de har tittat på serien Holly Hobbie, berättar lärarna.

Lärares arbete med dokumentation och utvärdering av bedömningsunderlag

Granskningen visar att lärarna använder flera metoder för att kontinuerligt och systematiskt dokumentera elevernas resultat och kunskapsutveckling. Lärarna berättar att de har flera olika sätt att dokumentera elevernas resultat och kunskapsutveckling. De nämner exempelvis att de, för de flesta arbetsuppgifter, följer upp elevernas resultat och progression genom att anteckna något om elevernas insatser på lektionerna i klasslistor med kolumner. Lärarna berättar också att det skrivprojekt som eleverna arbetar med under hela terminen samlas i en form av "portfolio" där alla elevernas texter sparas. Lärarna säger att de följer elevernas skrivutveckling med formativa kommentarer och dessa texter används inför slutbedömningen. Lärarna ger som andra exempel att de gör anteckningar efter muntliga presentationer i projektet "Plan a party" och att de också gjorde noteringar om elevernas insatser efter att klassen gemensamt reflekterat över vad de lärt sig i projektet om Irland. För de elever där läraren saknar underlag inom någon förmåga eller elever som har svårt med engelskundervisningen är lärarna extra noggranna i sin dokumentation av resultat från klassrumsobservationer, säger de. Det händer också att elever presterar saker i andra ämnen eller vid andra tillfällen, vilka har bäring på engelskämnet. Ett exempel som nämns är att en elev i ämnet teknik läste för årskursen avancerade texter på engelska och då noterade läraren att eleven klarade av det. Lärarna använder också Skolverkets matriser utifrån kunskapskraven i skolans digitala lärplattform inför betygsättningen, berättar de. Dessa är lärarnas interna arbetsmaterial och inget som elever eller vårdnadshavare tar del av. I denna förs alla resultat in från screeningbedömningarna berättar lärarna, för att det ska finnas en historik över kunskapsutvecklingen för varje elev och varje termin. Lärarna använder också en förenklad matris i ämnet engelska vilken ligger tillgänglig i

en digital anteckningsapp för elever och föräldrar att ta del av. Där noterar lärarna en sammanfattande bedömning av terminens arbete utifrån kunskapskraven säger de, i vilken de bryter ner förmågorna för att tydligt kunna visa för eleverna vilka delar de har klarat av och vad de behöver träna mer på. Lärarna säger att eleverna i de förenklade matriserna inte kan se var de ligger betygsmässigt, utan att den är till för att de ska förstå kunskapskraven för de olika förmågorna i förhållande till sin egen prestation. Enligt vad rektorn säger i intervjun, har lärarna i uppdrag att dokumentera elevernas lärande. Efter kommunikering av Skolinspektionens protokoll tillägger rektorn att löpande dokumentation i matrisen på den digitala plattformen inte är tvingande under terminstid, men att lärarna varje terminsslut ska föra in information om elevernas måluppfyllelse i matrisen för att de ska kunna ha en likvärdig dokumentation om elevernas kunskaper i engelska, likväl som i alla ämnen.

Granskningen visar också att lärarna utvärderar sina bedömningsunderlag fortlöpande. I intervjun säger lärarna att de kontinuerligt utvärderar och justerar sina bedömningsunderlag så att de, om underlagen har visat sig inte fungera så bra, bättre anpassas till att visa det som läraren avsåg att bedöma med uppgiften. När lärare har flera klasser för vilka de planerat samma uppgift, händer det att en uppgift omarbetas och förbättras inför nästa gång den ska användas. Genom åren har lärarna skaffat sig en insikt i vilka uppgifter som fungerar bra, inte minst bland de muntliga samtalsuppgifter som förekommer på de nationella proven, berättar de. De vet vilka ämnesområden som väcker elevernas intresse och får eleverna att samtala. Vad gäller de uppgifter som lärarna konstruerar själva, exempelvis skrivuppgifter, väljer de medvetet ämnen av vardaglig och allmän karaktär som ligger nära elevernas erfarenheter samt breda teman som kan tilltala både pojkar och flickor. På så sätt kan läraren få syn på elevernas kunskaper, berättar lärarna. De berättar också att de försöker möta eleverna på individuell nivå. Det kan vara exempelvis genom att erbjuda elever att redovisa i mindre grupper eller att eleverna får välja arbetsätt inom ett tema. Lärarna säger också att de noga tänker igenom grupp-sammansättningar vid grupparbeten för att styra vilka kamrater eleverna jobbar tillsammans med, vilket de också ser som ett sätt att utvärdera sina arbetssätt för att möta alla elevers behov och önskemål vad gäller att kunna visa sina kunskaper. Även det faktum att eleverna provas på samma förmågor på flera olika sätt under en termin gör det möjligt för lärarna att utvärdera i vilken utsträckning en uppgift fungerade som bedömningsunderlag.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning gör läraren en allsidig bedömning av elevens kunskaper vid betygsättning?

Inom detta område granskas om läraren allsidigt utvärderar alla tillgängliga bedömningsunderlag vid betygsättningen samt om läraren värderar tillförlitligheten och giltigheten i dessa. Vidare granskas hur lärarna samarbetar och samverkar för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygsättning. I detta avseende granskas bland annat tillämpningen av såväl sam- som medbedömning av såväl elevernas nationella prov som andra bedömningsuppgifter eleverna gjort.

Skolinspektionen bedömer att lärare gör en allsidig bedömning av elevers kunskaper i förhållande till kunskapskraven men att lärares samarbete för att utveckla en samsyn kring bedömning och betygsättning behöver utvecklas.

Sammanfattningsvis visar granskningen att lärarna använder alla tillgängliga underlag inför sin betygsättning och att de arbetar medvetet både med underlagens tillförlitlighet och deras giltighet i förhållande till styrdokumentet. Vidare visar granskningen att lärarna arbetar med flera olika metoder för att bedöma elevernas kunskaper samt att de använder flera tillgängliga bedömningsstöd. Granskningen visar att det på skolan finns få strategier för att säkerställa att alla elever, flickor såväl som pojkar, bedöms på samma grunder. Granskningen visar också att det förekommer att lärarna diskuterar tolkningar av styrdokumentet, men att detta arbete sker främst på förekommen anledning. Slutligen visar granskningen att lärarna i viss mån samarbetar kring bedömning av de nationella proven, men att de inte regelbundet diskuterar bedömning av andra elevprestationer.

Bedömningarnas tillförlitlighet och giltighet

Granskningen visar att lärarna använder alla tillgängliga underlag inför sin betygsättning och att de arbetar medvetet både med underlagens tillförlitlighet och deras giltighet i förhållande till styrdokumentet. Lärarna använder, vid bedömning, alla de underlag de har samlat in och dokumenterat, berättar de. De gör en samlad bedömning av underlagen och bedömer inte utifrån enskilda uppgifter. Lärarna säger att de utgår från de markeringar de gjort i matrisen för ämnet engelska och att de även använder den kartläggning som de genomför inom kommunens screeningplan, vilken täcker in läs- och hörförståelse. Detta framgår av screeningplanen som

Skolinspektionens utredare får ta del av under besöket. Det händer att lärarna upplever att det är svårt att bedöma elevernas prestationer men de känner sig trygga med sina bedömningar när de jämför dem med de bedömningsunderlag som Skolverket tillhandahåller i sin bedömningsportal, vilket lärarna tycker borgar för en tillförlitlighet i bedömningarna. Lärarna nämner också vikten av att inte låta eleverna arbeta hemma med uppgifter som ska bedömas, eftersom eleverna då kan ha fått hjälp med uppgifterna. Vad beträffar bedömningsunderlagens giltighet, så berättar lärarna att de är noga med att ange i de pedagogiska planeringarna hur de olika momenten är kopplade till styrdokumentens skrivningar. Lärarna säger också att de värderar de uppgifter tyngre, som gjorts senare under terminen. De säger att det är viktigt att eleverna får möjlighet att öva och att det är tydligt att eleverna blir allt bättre, ju mer tid de får på sig att träna. Samtidigt säger lärarna att det händer att elever misslyckas med en uppgift och att läraren då kan gå tillbaka i tiden och titta på vad eleven presterat tidigare, för att säkerställa att eleven gjort godkända resultat vid en annan tidpunkt. Lärarna säger att ett av skälen till att de vill låta eleverna göra flera, och olika, typer av uppgifter inom ett moment eller för att mäta en förmåga, är för att lärarna ska kunna göra en säker bedömning. Några lärare uppger att de tillmäter de nationella proven en stor betydelse vid betygsättningen, medan någon lärare säger att hen inte ger de nationella proven större tyngd än andra bedömningsunderlag. Lärarna säger också att om en elev misslyckas på ett nationellt prov så kan det ha med provsituationen att göra och då kan en elev få göra ett gammalt nationellt prov för att visa vad hen kan. Rektorn säger att hen pratar mer med lärarna om undervisningens processer, än om huruvida de gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Rektorn berättar att hen gör lektionsbesök för att titta på undervisningens bredd och variation. Rektorn har ingen tydlig bild av lärarnas arbete med bedömning och betygsättning, men säger att hen följer betygsättningen tillsammans med arbetslagen.

Lärarnas bedömningsmetoder och arbete med bedömningsstöd

Vidare visar granskningen att lärarna arbetar med flera olika metoder för att bedöma elevernas kunskaper samt att de använder flera tillgängliga bedömningsstöd. I intervjun framkommer att lärarna använder flera olika bedömningsmetoder när de bedömer elevernas kunskaper. Lärarna har låtit eleverna jobba med skriftliga uppgifter efter läs- och hörförståelseövningar vilka de sedan har rättat och kommenterat gemensamt. De har även gjort tester från Skolverkets bedömningsportal vilka finns inom screeningplanen. Lärarna säger också att de ibland skriver formativ feedback på texter som de samlar i elevernas portfolio för skrivuppgifter, även om det av tidsskäl inte blir skriftlig feedback i den utsträckning som de hade önskat, utan oftare muntlig sådan. Lärarna berättar också att de använder flera olika bedömningsstöd, exempelvis material från Skolverkets bedömningsportal eller gamla nationella prov. De låter eleverna titta på texter som har bedömts ligga på betyg E-, betyg C- eller betyg A-nivå, och eleverna har fått diskutera hur texterna har bedömts och varför.

Granskningen visar att det på skolan finns få strategier för att säkerställa att alla elever, flickor såväl som pojkar, bedöms på samma grunder. Lärare säger att allsidig bedömning för dem handlar om att använda sig av hela elevens underlag, men att flera av engelsklärarna i kollegiet är nya och att de ännu inte hunnit diskutera sig samman. I fall där elevers kunskapsprofil varit spretig, har det hänt att lärare vänt sig antingen direkt till Skolverket eller till kollegor för att diskutera bedömning, säger lärarna. De säger emellertid att de inte har några specifika strategier för att se till att alla elever bedöms på samma grunder eller för att undvika att färgas i sin bedömning av vilken elev det är som de bedömer, trots att de är medvetna om att de kan ha förutfattade förväntningar på vissa elever. Lärarna avidentifierar de skriftliga nationella proven men inga andra prov, säger lärarna. De säger också att de, när de tittat på flickors och pojkars resultat, inte sett några skillnader mellan flickors och pojkars prestationer, utan förklarar skillnaderna i resultat på nationella prov för flickor respektive pojkar med att det handlar om den specifika gruppen det aktuella läsåret. Lärarna säger att de i sin betygsättning använder samtliga betygssteg. Lärare berättar att de verkligen anstränger sig för att få en elev att visa godkända kunskaper inom ett visst område för att de ska kunna ge elever ett godkänt betyg. Samtidigt, säger lärarna, inser de att även elever som presterar bland de högre betygsstegen hade kunnat få ännu bättre resultat om de ägnat lika mycket tid åt att verkligen eftersöka de elevernas bästa prestation. Rektorn säger att de på skolan inte har något system för avidentifiering av elevarbeten för att undvika att färgas av förutfattade förväntningar om en elevs prestationer. På sikt, säger rektorn, har de ambitionen att ingen lärare ska vara ensam i bedömningen i sitt ämne, men dit har skolan ännu inte kommit. På de nationella proven 2018/19 hade flickorna en genomsnittlig betygspoäng på 14,0 varav på delprov Tala 12.1. Motsvarande siffror för pojkarna var 15,2 i genomsnitt och på delprov Tala 15,1 poäng. Rektorn kan inte säga något om vad skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat på de nationella proven förra läsåret beror på då hen inte känner elevgruppen, utan säger att lärarna överlag gör undervisningen könsneutral så att alla ska kunna lyckas.

Lärares gemensamma arbete utifrån styrdokumentet

Granskningen visar också att det förekommer att lärarna diskuterar tolkningar av styrdokumentet, men att detta arbete sker främst på förekommen anledning. Lärarna berättar att det förekommer att de inom sina ämnesnätverk var fjärde vecka har diskussioner kring tolkning av styrdokumentet. Arbetet i ämneslagen leds av en ämnesansvarig kollega, berättar lärarna. De säger också att diskussionerna främst handlar om hur de olika betygsstegen ska tolkas och att de till dessa ämnesträffar tar med sig elevprestationer vars bedömning de känner sig osäkra på. I de fall lärare har kollegor som också undervisar i engelskämnet, kan det hända att de diskuterar styrdokumentet i planeringen av undervisningen inom årskursarbetslaget, berättar de, men detta är inte något som händer fortlöpande eller organiseras av

rektorn, säger de. Däremot berättar lärare att engelskundervisningen inte är organiserad så i alla årskurser utan några lärare är ensamma engelsklärare i sitt årskursarbetslag och att man då arbetar ensam. Rektorn bekräftar att hen inte organiserat något övergripande arbete för samverkan kring bedömning mellan lärarna innevarande år utan att samarbete kring planering och konstruktion av bedömningsuppgifter sker inom årskursarbetslaget eller inom ämnesnätverken.

Slutligen visar granskningen att lärarna i viss mån samarbetar kring bedömning av de nationella proven, men att de inte regelbundet diskuterar bedömning av andra elevprestationer. Beträffande gemensam bedömning av elevernas prestationer berättar lärarna att de sambedömer de nationella provens skriftliga och muntliga delar. De läser elevernas skriftliga delprov och rättar individuellt och jämför sedan styrkor och svagheter med texterna, berättar de. Lärare berättar att de oidentifierar den del av de nationella proven som prövar elevernas skriftliga förmåga. De andra två delarna av det nationella provet, läs- och hörförståelse, rättar undervisande lärare själv, säger de. Dock händer det inte sällan att lärarna tillsammans med kollegor diskuterar enskilda elevprestationer av de nationella proven i de fall de känner sig osäkra på sin bedömning. Lärarna berättar att de internt och fortlöpande gör egna resultatanalyser under läsåret och att de gemensamt tittar på screeningresultaten för svenska, matematik och engelska en gång om året. Då resonerar lärarna kring andra elevprestationer än de nationella proven med kollegor och tittar främst på resultaten för de elever som inte klarat målen. Det kan exempelvis handla om hörförståelseresultat för en elev, säger lärarna, men oftast handlar det om texter som eleverna skrivit. Lärarna berättar också att de diskuterar hela elevens bedömningsunderlag kollegor emellan i de fall en elev riskerar att få betyget F. I de arbetslag där det finns ämneskollegor sker också diskussioner kring betyget A, men mindre ofta kring de mellersta betygsstegen, säger lärare. Lärarna berättar att de har förutsättningar för samarbete, eftersom tid finns utlagd i schemat varje vecka för årskursarbetslagen att träffas, säger de. Dock händer det lite för ofta att andra arbetsuppgifter, exempelvis möten kring enskilda elever, tar den mötestiden i anspråk, säger lärare. Engelsklärarna träffas också en gång i veckan i årskurs 6, berättar de. Lärarna träffas däremot inte över årskursgränserna och engelsklärarna i årskurserna 4 och 5 är ensamma i sitt ämne och är därför mer beroende av de månatliga träffarna i ämnesnätverket, säger de. Rektorn bekräftar att hen gör det möjligt för lärarna att sambedöma de nationella proven genom att se till att alla engelsklärare är delaktiga och involverade i bedömningen, inte bara de lärare som innevarande läsår undervisar i årskurs 6. Rektorn säger att det är viktigt att alla engelsklärare är involverade i bedömningen fortlöpande, inte bara vart tredje år, då man själv undervisar en årskurs 6. Rektorn säger att hen ser ett behov för skolan att utveckla en form för samarbete kring bedömning mellan årskurserna, för att synliggöra varför skolan har de resultat som de har.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver försäkra sig om att lärare regelbundet samarbetar för att uppnå en samsyn såväl kring tolkning av styrdokumentet som kring hur bedömning på likvärdiga grunder ska göras. I detta ingår att analysera skillnaderna i resultat mellan könen, samt att sätta in relevanta åtgärder för att utjämna dessa skillnader.

På Skolinspektionens vägnar

X Ulrika Rosengren

Beslutsfattare

Signerat av: Ulrika Rosengren

X Maria Lundström

Föredragande

Signerat av: Maria Lundström

I handläggningen av ärendet har även utredarna Helena Larson och Ingrid Jacobsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/betygssattning-i-arskurs-6-engelska/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Alléskolan i Habo är en kommunal F-6-skola med cirka 500 elever. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor, går 73 elever i årskurs 6 läsåret 2019/20 och de är organiserade i tre engelskgrupper med var sin lärare i engelska. Två lärare är behöriga i engelska och den tredje läraren avslutade sina studier vid årsskiftet. Under höstterminen 2019 hade tre lärare ansvar för betygsättningen i engelska åk 6, varav den ena läraren haft en stödlärarfunktion i den klass som den då obehöriga läraren undervisade i.

Bilaga 2: Författningsstöd

Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

3 kap. 14 §

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.

10 kap. 14 §

Allmänna bestämmelser om betyg och betygssättning finns i 3 kap. 13-21 §§.

10 kap. 15 §

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen.

Om undervisningen i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen i huvudsak varit ämnesövergripande fram till och med slutet av årskurs 6, får rektorn dock besluta att ett sammanfattande betyg ska sättas för dessa respektive ämnen i årskurs 6.

10 kap. 17 §

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F.

10 kap. 18 §

Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet. Detsamma gäller när det ska sättas ett sammanfattande betyg för de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

10 kap. 19 §

När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.

Vid bedömningen ska elevens kunskaper

1. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6, och
2. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9.

Skolförordningen (2011:185)

9 kap. 1 §

För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen.

Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

9 kap. 2 §

Kunskapskrav ska finnas för

- läsförståelse i årskurs 1,
- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 1 och 3 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 6 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när betyg sätts sista gången före slutet av årskurs 6. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas

Läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshem 2011, Lgr 11 (SKOLFS 2010:37)

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Läraren ska

- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg, Riktlinjer

Läraren ska

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn

har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Kursplan i engelska; syfte och centralt innehåll i årskurs 4-6 samt kunskapskrav i slutet av årskurs 6.

Skolverkets allmänna råd med kommentar, Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)

s. 15-24, s. 32-38 samt s. 42 – 44